

1. Ümumi məlumat

Rəsmi adı: İtaliya Respublikası

Ərazi: 301 340 km²

Əhali: 58 090 681 nəfər (iyul 2010)

İnzibati ərazi bölgüsü: 15 region və 5 muxtar regiona bölünür.

Regionlar: Abruco, Bazilikata, Kalabriya, Kampanya, Emilia-Romanya, Latsio, Liquriya, Lombardiya, Marke, Molize, Pyemont, Pulya (Apulya), Toskana, Umbriya, Veneto.

Muxtar regionlar: Friuli-Venetsiya Culiya, Sardiniya, Siciliya, Trentino-Alto Adice, Valle d'Aosta.

Əsas şəhərləri: Roma (paytaxt), Milan, Turin, Neapol, Florensiya

Əsas dinləri: katoliklər – 90%, digərləri (protestant, yəhudilər, müsəlmanlar) – 10%

Milli bayramı: 2 iyun - Respublika günü (1946)

Dövlət quruluşu: Respublika

Dövlət başçısı: 15 may 2006-cı ildən Ciorcio Napolitanodur. Prezident 58 aylıq təmsilçilərin və parlamentin hər iki palatasından ibarət seçki kollegiyası tərəfindən 7 il müddətində seçilir. Son seçkilər 10 may 2006-cı ildə keçirilmişdir.

Baş nazir (Nazirlər Kabinəsinin Sədri): 8 may 2008-ci ildən Silvio Berluskonidir. 13-14 aprel 2008-ci il tarixdə keçirilmiş parlament seçkilərində "Azadlıq evi" koalisiyasının (səhmsiz) qələbəsi nəticəsində təyin edilmişdir.

Nazirlər Kabinəsi: Kabinənin üzvləri Baş nazirin tövsiyəsi ilə prezident tərəfindən təsdiq edilir.

Ali qanunverici orqan: İtaliya Respublikasının Parlamenti iki palatadan ibarətdir və ümumxalq səsverməsi yolu ilə seçilir. **Senat** 315 üzvdən ibarətdir. Onlardan 232-i birbaşa, 83-ü regional proporsional təmsilçilik əsasında 5 il müddətində seçilir. Respublikanın keçmiş prezidentləri daxil olmaqla 7 ömürlük senator vardır.

Deputatlar Palatası: 630 üzvdən ibarətdir. Onlardan 475 nəfəri birbaşa, 155 nəfəri isə regional proporsional təmsilçilik əsasında 5 il müddətində seçilir. Son seçkilər 13-14 aprel 2008-ci ildə keçirilmişdir.

Məhkəmə hakimiyyəti: Konstitusiya Məhkəməsi tərəfindən həyata keçirilir (15 hakimdən 5-i Prezident, 5-i Parlament tərəfindən təyin olunur, 5-i isə ad və inzibati Ali məhkəmələr tərəfindən seçilir).

Əsas siyasi partiyalar:

Azadlıq Xalqı Partiyası – sədri Silvio Berlusconi

İtaliya Liqası – sədri Umberto Bossi

Demokratik Partiya – sədri Pyer Luici Bersani

Dəyərlər İtaliyası – sədri Antonio Di Pietro

Xristian və Sağçı Demokratlar Birliyi – sədri Pyer Ferdinando Kazini

Son seçkilərin nəticələri – Senat – S.Berluskoninin koalisiyası 174 yer, V.Veltroninin koalisiyası 132 yer, Mərkəz Birliyi 3 yer, digərləri 6 yer (13-14 aprel 2008-ci ildə keçirilmişdir).

Nümayəndələr Palatası – S.Berluskoninin koalisiyası 344 yer, V.Veltroninin koalisiyası 246 yer, Mərkəz Birliyi 36 yer, digərləri 4 yer.

2. İqtisadiyyat

İqtisadiyyatın mühüm sahələri: turizm, maqayırma, metal sənayesi, kimya sənayesi, yeyinti məhsulları istehsalı texnologiyası, yüngül sənaye, avtomobil sənayesi, geyimlər, ayaqqabı sənayesi, keramika.

Kənd təsərrüfatı məhsulları: meyvə, tərəvəz, üzüm, kartof, kərəçü unduru, soya, buğda, zeytun, mal ətli, süd məhsulları, balıq.

ÜDM: \$ 1.76 trilyon (2009)

ÜDM-nin artımı: -4,8% (2009)

Sektorların payına düşən ÜDM: Kənd təsərrüfatı: 1.8%, Sənaye: 30.7%, Xidmət: 65.7% (2009)

Adambaşına düşən gəlir: \$ 30.300 (2009)

İxrac: \$ 412.9 milyard (2009)

İxrac məhsulları: maqayırma məhsulları, yüngül və geyim sənayesi məhsulları, istehsal avadanlıqları, nəqliyyat avadanlıqları, kimya sənayesi məhsulları, yeyinti məhsulları, içkilər, tütün, minerallar, lvan metallar.

Sas ixrac tərfədləri: Almaniya 12.6%, Fransa 11.5%, AB 5.9%, İspaniya 5.7%, Böyük Britaniya 5.1%, Səvçər 4.7%. (2009)

İdxal: \$ 410.2 milyard (2009)

İdxal məhsulları: maqayırma məhsulları, kimya sənayesi məhsulları, nəqliyyat avadanlığı, enerji məhsulları, minerallar və lvan metallar, yüngül və geyim sənayesi məhsulları, yeyinti məhsulları, içkilər, tütün.

Sas idxal tərfədləri: Almaniya 16.6%, Fransa 8.8%, Çin 6.5%, Niderland 5.6%, İspaniya 4.3%, Rusiya 4,1%, Belçika 4%. (2009)

Büdcə: gəlirlər: \$ 969.9 milyard, xərclər: \$ 1.082 trilyard (2009)

Dövlət borcu: ÜDM-in 115.2% - (2009)

3. Xarici siyasəti

İtaliyanın xarici siyasətində əsas istiqamətlər prioritet təklif edilir:

- Avropa ittifaqı
- NATO və AB
- Yaxın Şərqi və Aralıq dənizi regionu
- Balkan regionu

Bununla yanaşı, İtaliya Respublikası istər beynəlxalq, istərsə də regional təkilatlar çərçivəsində dövlətlərlə əlaqələrin inkişaf etdirilməsində maraqlıdır. İtaliyanın xarici siyasətində prioritet sahələr isə aşağıdakılar hesab olunur:

- İnsan hüquqları
- Tərk silah
- Traf-mühit
- Enerji təhlükəsizliyi
- Terrorizm qarşı mübarizə

NATO – 1955-ci ildən NATO-nun üzvü olan İtaliya Respublikasının bu təkilatla qoşulması nəticəsində təhlükəsizliyinin təmin olunması idi.

İtaliya NATO-nun rəhbərliyi altında hər yata keçirilən missiyat və missiyalara öz sərgiləri ilə töhfə verən 4-cü NATO ölkəsidir. İtaliya fəqarıstandakı “Azadlıq və sülh” missiyasına 2000 nəfərdən artıq qoşun göndərmişdir. Bununla yanaşı, İtaliya 2006-cı ilin noyabr ayında rəqərdən qoşunlarını çıxarsa da, ölkədə vəziyyətin sabitləşdirilməsi üçün görülən tədbirlər sülhü verir. İtaliya həmçinin, NATO çərçivəsində Aralıq dənizi regionunda terrorçuluqla qarşılaşmaqla keçirilən hərbi dəniz missiyasında da iştirak edir.

İtaliya NATO-nun genişlənməsini dəstəkləyir, lakin bu genişlənmə prosesi zamanı Rusiyanın təhlükəsizlik maraqlarının nəzərə alınmasının tələbidir.

AB – İtaliya ilə AB arasında ümumi liberal dəyərlərə əsaslanan dostluq əlaqələri mövcuddur. Siyasi sahədə AB -lə İtaliya arasında bütün səviyyəli rəsmi əlaqələr qurulmuşdur və bu, heç vaxt İtaliyanın Avropa inteqrasiya proseslərində iştirakı ilə ziddiyyət təkil etməmişdir. AB və İtaliya azadlıq, inkişaf, insan hüquqlarına və ümumi dəyərlərə hörmət prinsiplərinə əsaslanan eyni fundamental dəyərləri və maraqları bölüşür.

S.Berlusconi hökuməti AB -lə əlaqələrin möhkəmləndirilməsinə xüsusi önəm verir. Berlusconi'nin 2001-2006-cı illərdə Baş nazir olduğu dövrdə İtaliya AB -in fəqarıstanda və rəqərdə maddələrini dəstəkləmiş, hər iki dövlət hərbi qüvvələr göndərmişdir. Rəqərdən qüvvələrin çıxarılması isə R.Prodinin hakimiyyəti illərində (2006-cı ilin noyabr ayı) təsədüf etmişdir.

AB İtaliyanın terrorçuluqla qarşılaşmaqla mübarizədə və çoxtərəfli sülhməramlı qüvvələrdə iştirakını yüksək dəyərləndirir. İtaliya terrorçuluqla mübarizədə AB -in qabaqcıl tələbidir. Hər iki dövlət NATO və digər təkilatlar çərçivəsində sülh, təhlükəsizlik və tərəqqi naminə maddələyirlər. İtaliyanın razisində - Viçenza və Livornoda AB qoşunları, Avianoda hava qüvvələri, Siqonella, Qaeta və Neapolda isə AB -in 6-cı hərbi dəniz donanması yerləşdirilmişdir.

Avropa ittifaqı (A) – İtaliya Avropa ittifaqının təsisçi dövlətlərindən biridir. Təkilatın yarandığı ilk dövrlərdən İtaliya onun fəaliyyətində fəal iştirak edir. İtaliya A -nin bir sıra tədbirlərində ev sahibliyi etmişdir. Avropa Birliyinin formalaşmasında böyük rol oynayan Avropa Atom Enerji Birliyi və Avropa iqtisadi Birliyinin yaradılması haqqında müqavilə 1957-ci ildə Romada imzalanmışdır.

S.Berlusconi hökuməti A ilə əlaqələrin bir qədər skeptik yanaşsada, İtaliya avropameyilli xarici siyasət aparmaqdadır. İtaliya bir tərəfdən Avropa inteqrasiya proseslərini dəstəkləyir, digər tərəfdən də avro-atlantik münasibətlərini möhkəmlətməyə və qorumağa çalışır. İtaliya həm AB , həm də A ilə möhkəm əlaqələrin qurulmasında maraqlıdır.

İtaliya A -nin "açıq qapılar" siyasətinin tələbidir. İtaliyanın A üzvlüyünə qəbul edilməsi üçün eyni siyasi, iqtisadi meyarlara cavab verməli olduğu qənaətinə gəlmişdir.

İtaliya A -də struktur islahatlarının aparılması tələbidir. İtaliya rəsmi dairələrinin fikrincə , islahatların aparılacağı təqdirdə A -nin fəaliyyəti daha səmərəli olacaqdır.

taliyanın A dövl t l ri il sıx iqtisadi laq l ri vardır. M hz iqtisadi v ticar t maraqları taliyanın xarici siyas tind Avropanın prioritet region olmasını r t l ndir n amill rd n biridir. 2007-ci ild taliyanın ümumi ticar t dövriyy sind A dövl t l rinin payı 60.3% t kil etmi dir. taliyanın A dövl t l ri arasında sas ticar t t r fda ları Almaniya (14.9%), Fransa (11.1%) v Böyük Britaniyadır (5.3%).

Yaxın r q v Aralıq d nizi regionu – taliyanın Yaxın r q v Aralıq d nizi regionuna olan mara ı onun siyasi v geostrateji h miyy ti il izah olunur. Yaxın r q v Aralıq d nizi regionu taliya üçün enerji t hlük sizliyinin t minatı aspektind n vacib h miyy t k sb edir. M hz bu s b bd n taliya regionda sabitliyin b r q rar olunmasında maraqlıdır. Regionda sabitlik taliya üçün t hlük siz v stabil enerji t minatı dem kdir. Regiondakı sabitliy terrorçuluq, müt kkil cinay tkarlı ın geni l nm si, qeyri-qanuni miqrasiya kimi bir sıra amill r mane olur.

taliya Aralıq d nizi regionu dövl t l ri il h m ikit r fli, h m d çoxt r fli sarda münasib t l rini inki af etdirir. Çoxt r fli laq l r sas n, Aralıq d nizi regionu Birliyi t kilatı ç rçiv sind h yata keçirilir. Son ill rd Birliyin üzvü olan taliya, spaniya v Almaniyanın s yl ri n tic sind Birlik daxilind region dövl t l ri il laq l r geni l nmi v intensiv xarakter almı dir.

Balkan regionu – Balkan dövl t l ri il münasib t l r taliyanın xarici siyas tinin t bii prioritetl rind ndir. Bu, siyasi n n , co rafi yerl m v m d ni yaxınlı ın n tic sidir. Adriatik d nizi regionunda ba ver n hadis l r taliyanın daxili t hlük sizliyin v xarici laq l rin d rhal t sir göst rir. Regionda tarazlı ın yaradılması bütövlükd qit d ki sabitlik üçün h miyy tli elementdir. Co rafi yaxınlıq, t hlük sizlik v miqrasiya m s l l ri il ba lı qar ılıqlı asılılıq bu regionun taliya üçün ön mli olmasını göst r n sas amill rdir.

Balkanlarda sabitliyi t min edilm si il ba lı taliyanın strateji m qs dl ri a a ıdakılardır:

1. müt kkil cinay tkarlı a qar ı mübariz ;
2. region dövl t l rind daxili sabitliy nail olmaq v demokratikl m prosesinin sür t l ndirilm k;
3. region dövl t l rinin Avropa ttifaqı v NATO-ya inteqrasiyasına nail olmaq;
4. iqtisadi inki afı d st kl m k.

Rusiya – Rusiya iqtisadi sah d taliyanın h miyy t verdiyi ölk l r sırasına daxildir. Hazırkı dövrd , enerji t hlük sizliyinin t min edilm si taliya üçün böyük h miyy t k sb edir. M hz bu s b bd n taliya sas qaz ixracatçısı olan Rusiya il laq l r ön m verir. Rusiya taliyanın enerjij oları olan ehtiyacının t xmin n 30%-ni öd yir. taliya Rusiyanın Avropada Almaniya v Niderlanddan sonra üçüncü iqtisadi t r fda ıdır. 2007-ci ild Rusiya il taliya arasında ümumi ticar t dövriyy si 36 milyard AB dolları, 2008-ci ild is 53 milyard AB dolları d y rind olmu dur. Bu, 2007-ci ill müqayis d 47% çoxdur. Lakin ba vermi iqtisadi böhranın t siri il 2009-cu ilin yanvar ayında 2 dövl t arasında ticar t dövriyy si 41.2% a a ı enmi dir.

Bütün Avropa dövlətlərinə olduğu kimi, İtaliyaya da Rusiya qazını Ukrayna vasitəsilə çatdırılır. 2006-cı və 2009-cu illərdə Rusiya və Ukrayna arasında baş verən gərginliklər səbəbindən Avropada yaranan qaz qıtlığı digər Avropa dövlətləri kimi, İtaliyanın da narahatlığına səbəb olmuşdur. Bu səbəbdən yeni infrastrukturların yaradılması vasitəsilə (neft və boru kəmərlərinin inşası) enerji təminatının genişləndirilməsi və diversifikasiyası məsələsi aktual hal almışdır. İtaliya Nabukko qaz kəməri layihəsi ilə yanaşı, Cənub Axını qaz boru xətti layihəsinin də həyata keçirilməsi tərkibindədir. Bu kəmərin Balkan regionundan keçməklə, təxminən 31 milyard kub metr həcmində Mərkəzi Asiya və Rusiya qazını İtaliyaya gətirəcəyi gözlənilir. Bu layihəni Rusiyanın Qazprom və İtaliyanın Eni şirkətləri birgə həyata keçirəcəklər.

4. İtaliya ilə münasibətlər

İtaliya Azərbaycanın müstəqilliyini 1 yanvar 1992-ci ildə tanıdı, 8 may 1992-ci ildə iki ölkə arasında diplomatik əlaqələr yaradılmışdır.

1997-ci ilin mart ayında İtaliyanın Azərbaycanda, 2003-cü ilin dekabr ayında isə Azərbaycanın İtaliyada səfirliyi açılmışdır.

Azərbaycanın İtaliya ilə münasibətləri yüksələn xətlə inkişaf etməkdədir. Bu gün ölkələr arasında münasibətlər həm siyasi, həm iqtisadi, həm də sosial-humanitar sahələrdə genişlənir.

24-27 sentyabr 1997-ci ildə Prezident H. Əliyevin, 24-26 fevral 2005 və 25-26 noyabr 2008-ci illərdə Prezident İlham Əliyev İtaliyaya rəsmi səfərləri ikitərəfli münasibətlər xüsusi təkan vermişdir.

Azərbaycan və İtaliya yüksək səviyyəli siyasi dialoqun inkişaf etdirilməsində və iki dövlətin qanunvericilik və icra hakimiyyəti orqanları arasında mədənləşmənin genişləndirilməsində maraqlıdırlar.

Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsi istiqamətində mədənləşmənin tərkib hissəsi olaraq, gələcəkdə Azərbaycan qazının Türkiyə və Yunanıstan vasitəsilə İtaliyaya nəqli iki ölkə arasında əlaqələrin daha da dərinləşdirilməsi və inkişafı baxımından mühüm həmiyyət tələb edir.

5. Müqavilə-hüquq bazası

Azərbaycan Respublikası və İtaliya Respublikası arasında imzalanmış sənədlərin siyahısı

1. Azərbaycan Respublikası Hökuməti və İtaliya Respublikası Hökuməti arasında hava əlaqələri haqqında Sazi (25 sentyabr 1997-ci ildə Romada imzalanmış, 30 iyun 1999-cu ildə qüvvədədir).

2. Azərbaycan Respublikası Hökuməti və İtaliya Respublikası Hökuməti arasında investisiyaların təvii və qorunması haqqında Sazi (28 sentyabr 1997-ci ildə Romada imzalanmış, 4 fevral 2000-ci ildə qüvvədədir).

3. Azərbaycan Respublikası Hökuməti və İtaliya Respublikası Hökuməti arasında turizm sahəsində mərkəzliq haqqında Sazi (25 sentyabr 1997-ci ildə Romada imzalanmış, 25 may 1998-ci ildə qüvvədədir).
4. Azərbaycan Respublikası Hökuməti və İtaliya Respublikası Hökuməti arasında 1997-1998-ci illərdə ikitərəfli texniki mərkəzliq haqqında Anlaşma Memorandumu (25 sentyabr 1997-ci ildə Romada imzalanmış, imzalandığı andan qüvvədədir).
5. Azərbaycan Respublikası Hökuməti və İtaliya Respublikası Hökuməti arasında mədəniyyət, elm və texnologiya sahəsində mərkəzliq sahəsində Birgə Bəyannamə (25 sentyabr 1997-ci ildə Romada imzalanmışdır).
6. Azərbaycan Respublikası və İtaliya arasında iqtisadi mərkəzliq haqqında Birgə Bəyannamə (25 sentyabr 1997-ci ildə Romada imzalanmış, imzalandığı andan qüvvədədir).
7. Azərbaycan Respublikası və İtaliya Respublikası arasında münasib tələrin prinsipləri haqqında Birgə Bəyanat (25 sentyabr 1997-ci ildə Romada imzalanmışdır).
8. Azərbaycan Respublikası Xarici İşlər Nazirliyi və İtaliya Respublikası Xarici İşlər Nazirliyi arasında mərkəzliq haqqında Protokol (1 oktyabr 1998-ci ildə Bakıda imzalanmış, imzalandığı andan qüvvədədir).
9. Azərbaycan Respublikası Hökuməti və İtaliya Respublikası Sifirliyi arasında İtaliya-Azərbaycan Qarılıqlı Balans Fondunun yaradılması və iştirakı haqqında Niyətli Memorandumu (14 aprel 1999-cü ildə Bakıda imzalanmış, imzalandığı andan qüvvədədir).
10. Azərbaycan Respublikası Hökuməti və İtaliya Respublikası Hökuməti arasında mədəniyyət, elm və texnologiya sahəsində mərkəzliq haqqında Sazi (1 iyun 2002-ci ildə Bakıda imzalanmış, 6 sentyabr 2006-cı ildə qüvvədədir).
11. Azərbaycan Respublikası Hökuməti və İtaliya Respublikası Hökuməti arasında kiçik və orta müəssisələr sahəsində mərkəzliq haqqında Anlaşma Memorandumu (25 iyul 2002-ci ildə Romada imzalanmışdır).
12. Azərbaycan Respublikasının mərkəzliq halinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi ilə İtaliya Respublikasının Hökuməti və İtaliya Respublikası Hökuməti mərkəzliq Sosial Siyasət Nazirliyi arasında mərkəzliq haqqında Niyətli Protokolu (9 dekabr 2002-ci ildə Bakıda imzalanmış, imzalandığı andan qüvvədədir).
13. Azərbaycan Respublikası Hökuməti və İtaliya Respublikası Hökuməti arasında gəlirlər və mlaka görə vergilər münasib tədiliqat vergitutmanın aradan

qaldırılması və vergilərin ödənilməsinin yayınmanın qarşısının alınması haqqında Konvensiya (21 iyul 2004-cü ildə Bakıda imzalanmışdır).

14. Azərbaycan Respublikası və İtaliya Respublikası arasında iqtisadi münasibətlər üzrə mərkəzi forumu haqqında birgə Bəyannamə (25 noyabr 2004-cü ildə Bakıda imzalanmışdır).

15. Sumqayıt şəhəri (Azərbaycan) və Bari şəhəri (İtaliya) arasında qardaşlaşma münasibətlərinin yaradılması haqqında Niyyət Protokolu (21 may 2004-cü ildə Baridə imzalanmışdır).

16. Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə İtaliya Respublikası Hökuməti arasında gömrük hüquq pozmalarının qarşısının alınması, aradan qaldırılması və aradan qaldırılmasına dair qarılıqlı inzibati yardım haqqında Saziş (24 fevral 2005-ci ildə Romada imzalanmışdır), 16 may 2006-cı ildə nəqvvədir).

17. Azərbaycan Respublikası Dövlət Nazirliyi və İtaliya Respublikasının Dövlət Nazirliyi arasında mərkəzi lıq haqqında Anlaşma Memorandumu (25 fevral 2005-ci ildə Romada imzalanmışdır.).

18. Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyi və İtaliya Respublikası Mədəniyyət və Mədəni Fəaliyyət nazirliyi arasında mədəniyyətlərin mühafizəsi və onların oğurlandıqı halda geri qaytarılması ilə bağlı a dair Bəyannamə (25 fevral 2005-ci ildə Romada imzalanmışdır).

19. Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyi və İtaliya Respublikası Mədəniyyət və Mədəni Fəaliyyət nazirliyi arasında mədəniyyət abidələrinin qorunması və inventarla dırılması sahəsində mərkəzi lıq a dair Bəyannamə (25 fevral 2005-ci ildə Romada imzalanmışdır).

20. Azərbaycan Respublikası Dövlət Teleradio verilişləri şirkəti və İtaliya Respublikasının "RA" Radio-Televiziyası arasında mərkəzi lıq a dair Saziş (24 fevral 2005-ci ildə Romada imzalanmışdır).

21. Azərbaycan Dövlət Teleqraf Agentliyi (Azərbaycan TAc) və İtaliya Milli Mtbuat Birliyi Agentliyi (ANSA) arasında informasiya mübadiləsi və mərkəzi lıq haqqında saziş (24 fevral 2005-ci ildə Romada imzalanmışdır).

22. Bakı şəhəri crahakimiyyəti (Azərbaycan Respublikası) və Roma şəhəri Meriyası (İtaliya Respublikası) arasında dostluq və mərkəzi lıq haqqında Protokol (25 fevral 2005-ci ildə Romada imzalanmışdır).

23. Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsi və İtaliya Milli Olimpiya Komitəsi arasında Texniki və idman mərkəzi lıq haqqında Saziş (25 fevral 2005-ci ildə Romada imzalanmışdır).

24. Azərbaycan Respublikası Hökuməti və İtaliya Respublikası Hökuməti arasında bərkətlilik sənədi sahəsində mədəniyyət haqqında Sənəd (6 dekabr 2005-ci ildə Romada imzalanmış, 25 oktyabr 2006-cı ildə qüvvədədir).
25. Azərbaycan Respublikasının Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi və İtaliya Respublikasının Kənd Təsərrüfatı, İrəq və Mərcilik Siyasəti Nazirliyi arasında mədəniyyət haqqında Anlaşma Memorandumu (20 oktyabr 2006-cı ildə Bakıda imzalanmış, imzalandığı andan qüvvədədir).
26. Azərbaycan Respublikasının İqtisadi Əmək Nazirliyi və İtaliya Respublikasının İqtisadi Əmək Nazirliyi arasında tibbi qaz sektorunda mədəniyyət haqqında Protokol (12 dekabr 2007-ci ildə Bakıda imzalanmışdır).
27. Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi və İtaliya Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi arasında səhiyyə və tibbi elmləri sahəsində Anlaşma Memorandumu (11 noyabr 2010-cu ildə Romada imzalanmışdır).
28. “Azərbaycan Respublikası Hökuməti və İtaliya Respublikası Hökuməti arasında diplomatik və xidməti pasportlara malik şəxslərin viza tələbindən azad edilməsi haqqında Sənəd” (7 dekabr 2010-cu il Bakıda imzalanmışdır)

6. Tərcümeyi-hallar

taliya Respublikasının Prezidenti Corcio Napolitano

29 iyun 1925-ci ildə Neapol şəhərində anadan olmuşdur.

1942 – Neapol Universitetində qeyri-qanuni kommunist tələbə təşkilatının üzvü olmuş və gizli antifaist mübarizəsində iştirak etmişdir.

1945 – İtaliya Kommunist Partiyasının (KP) üzvü

1947 – Neapol Universitetinin hüquq ünlülüyü fakültəsini bitirmişdir.

1953 – İtaliya parlamentinin üzvü seçilmişdir.

1962 – KP-nin rəhbərliyini seçilmiş, iqtisadi siyasət və İtaliyanın əcnubunun inkişafını əsaslı şəkildə müəyyənləşdirmişdir.

1991 – Kommunist ideologiyasından imtina etmiş, KP-nin əsasında yaradılmış “Sol Demokratik Partiya”nın liderlərindən biri olmuşdur.

1992-1994 – İtaliya Parlamentinin Deputatlar Palatasına seçilmişdir.

1996-1998 – R. Prodi hökumətində Daxili İşlər Naziri olmuşdur.

1989-1992, 2000-2004 – Avropa Parlamentinin deputatı

2005 – Prezident K. A. Çampi tərəfindən ömürlük senator təyin edilmişdir.

may 2006 – İtaliya Respublikasının Prezidenti seçilmişdir.

taliya Respublikasının Ba naziri Silvio Berlusconi

29 sentyabr 1936-cı ild anadan olmu dur. Hüquq t hsilı almıdır. “ r li taliya” siyasi h r katının v “Azadlıq xalqı” Partiyasının yaradıcısı v s dridir.

1993 – “ r li taliya” siyasi h r katını t sis etmi dir.

1994 – Nazirl r urasının s dri v eyni zamanda parlamentin Avropa ttifaqı m s l l ri v xarici siyas t Daimi Komissiyasının üzvü olmu dur.

1994 – Avropa Parlamentin seçkil rd i tirak etmi v q l b qazanmı , lakin deputat mandatının v Nazirl r urasının s dri v zif sinin eyni zamanda icra edilm si mümkün olmadı ndan, Avropa Parlamentin daxil olmamıdır.

1997-2008 – Müxt lif dövrl rd Milan h rinin b l diyy mü aviri olmu dur.

1999-2001 – Avropa Parlamentin yenid n seçilmi dir.

2001 – Nazirl r urasının s dri v zif sin seçilmi dir.

2002 yanvar-noyabr – Xarici i l r naziri v zif sini icra etmi dir.

2004 3-16 iyul – qtisadiyyat v Maliyy naziri v zif sini icra etmi dir.

2006 mart-aprel – S hiyy naziri v zif sini icra etmi dir.

2008 – “Azadlıq xalqı” partiyasını t sis etmi dir.

8 may 2008 – Nazirl r urasının s dri seçilmi dir.

taliya Respublikası Xarici i l r naziri Franko Frattini

14 mart 1957-ci ild anadan olmu dur. 1979-cu ild hüquq üzr t hsilini ba a vurmu dur.

1981 – Dövl t prokuroru t yin edilmi dir.

1984 – Dövl t ittihamçısı

1984-1986 – Pyemont regionunun Inzibati M hk m sinin hakimi Dövl t x zin si nazirinin hüquq üzr mü aviri

1990-1991 – Nazirl r urasının s dr müavininin hüquq mü aviri

1990-Çiampi hökum tind Nazirl r Kabinetinin ba katibinin müavini, Berlusconi

hökum tind Nazirl r Kabinetinin ba katibi, Cullio Onesti Fondunun Ba katibi

Dini hökum tind Dövl t qullu u v Regionlarla i naziri

1996 – “ r li taliya” partiyasının namiz di kimi Deputatlar Palatasının üzvü seçilmi dir.

1996-2007 – taliya Qı dman Federasiyasının xiz ksürm m kt bl ri v t limatçılar üzr komissiyasının s dri Roma h rind b l diyy mü aviri “ r li taliya” partiyasının namiz di kimi Deputatlar Palatasının üzvü

2001-2002 – Dövl t qullu u v t hlük sizlik Xidm tl rinin laq l ndirilm si naziri

2002-2004 – Xarici i l r naziri

2004-2008 – Avropa Komissiyasının s dr müavini, dliyy , Azadlıq v T hlük sizlik Komissarı

May 2008 – Xarici i l r naziri t yin olunmu dur.